U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **A. M.**, zast. Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem Baranova 1026/33, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2019, čj. OAM-1013/ZA-ZA12-P17-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2019, čj. 4 Az 19/2019-22,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce je státní příslušník Republiky Uzbekistán. V roce 2015 přicestoval do Rigy, odkud cestoval do Polska. Přesto, že měl polské pracovní vízum, nepodařilo se mu tam sehnat práci. Proto v srpnu 2015 přicestoval do ČR za kamarády. Od roku 2016 až do října 2018 měl vízum za účelem strpění na území ČR, pak obdržel výjezdní příkaz a měl vycestovat do 30. 11. 2018. Dne 28. 11. 2018 požádal o mezinárodní ochranu. Žalobce nikdy nebyl politicky aktivní. Během pohovoru mj. uvedl, že manželka s jejich čtyřmi dětmi žije v Uzbekistánu. Manželka je vážně nemocná. Upozornil, že doma má tolik dluhů, že se nemůže vrátit. Půjčil si přes 20 000 USD od pěti lidí, kteří se na něj ptají u jeho manželky a bratra. Obává se, že věřitelé na něj podají trestní oznámení. Před odchodem z Uzbekistánu neměl žádné potíže, kromě dluhů. V ČR chce legálně pracovat, aby mohl splatit dluhy.

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobcem namítané skutečnosti nespadají pod zákonem vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Městský soud názoru žalovaného přisvědčil a výše specifikovaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu včas podanou kasační stížností. Mj. namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu. Ohrazuje se vůči tomu, že

žalovaný neřešil podmínky, jimž jsou v zemi vystaveni vězni. Konečně žalovaný neřešil otázku, zda stěžovatel v mezičase neztratil státní občanství.

[4] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[6] NSS předesílá, že poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území ČR. Nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Podáním žádosti o mezinárodní ochranu nelze obcházet povinnosti vyplývající pro cizince z citovaného zákona. Právě legalizace pobytu je dle vyjádření samotného stěžovatele primárním účelem jeho žádosti. Závěr o účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu, kterou stěžovatel podal až po více než třech letech pobytu v ČR, je proto logický a v souladu s judikaturou (srov. např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003-48).

[7] NSS na podkladě obdobného skutkového stavu jako v nyní projednávané věci opakovaně shledal Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 22. 11. 2017 o aktuálních změnách politického režimu v zemi (po nástupu nového prezidenta Šavkata Mirzijojeva v druhé polovině roku 2016) dostatečnými (k tomu např. případy stěžovatelových krajanů v usneseních ze dne 3. 10. 2018, čj. 6 Azs 291/2018-26; ze dne 20. 2. 2019, čj. 4 Azs 378/2018-32; ze dne 23. 8. 2019, čj. 3 Azs 133/2018-50 a ze dne 5. 9. 2019, čj. 5 Azs 392/2018-30). Stěžovatel proti těmto zjištěním nestaví žádná tvrzení opřená o konkrétní a aktuální důkazy. Pořízené podklady proto plně postačovaly k posouzení situace v Uzbekistánu (srov. rozsudek ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS).

[8] Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel. Správní orgán zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (takto již rozsudek ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003-41). Stěžovatel v řízení před žalovaným žádné azylově relevantní skutečnosti netvrdil. Jakkoliv NSS nechce stěžovatelovu dluhovou situaci nijak bagatelizovat, ztotožňuje se s žalovaným, že z důvodu jím popsaných potíží mu v případě návratu do země původu nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu 14a odst. 2 zákona o azylu (s. 9 napadeného rozhodnutí). Tvrzení o tom, že stěžovatel může být uvězněn, navíc v katastrofálních podmínkách, je značně spekulativní.

[9] Nepřípustná je pak námitka, že se žalovaný nezabýval otázkou, zda stěžovatel neztratil občanství, a to pro více než tříletou nepřítomnost v Uzbekistánu. Nic takového totiž stěžovatel v žalobě netvrdil, proto takovýto argument nemůže uplatňovat poprvé až v kasační stížnosti (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[10] NSS proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 24. října 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu